Naar Java, II
Door Pater Xaverius Vloet O. Carm.

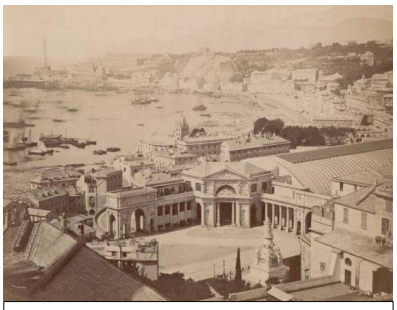
Centraal Station Genua

Genua**.** Een onverzorgden indruk maken de perrons. We gaan het stationsgebouw binnen en dat is werkelijk mooi. Kaarten aan de controle afgeven, dan staan we in de groote voorhal. Bij den uitgang staat een lange rij hôtelbedienden, die ons bestormen, in de hoop nieuwe gasten naar hun hôtel te kunnen brengen. Maar een witkiel neemt onze koffers, roepend: "Savoye-Majestic". En hij brengt ons naar een schitterend hôtel op het stationsplein, waar men vanuit Holland reeds kamers voor ons heeft besteld.

Het gaat er minder stijf-deftig toe dan in Baden. Vanaf onze kamers hebben wij een mooi gezicht op het station. Het is een prachtig gebouw met overdekte galerijen, steunend op marmeren zuilen. Alles schittert in het stralend licht van hooge booglampen. Midden op het plein vóór het station verheft zich, geheel in fijn marmer, het groote standbeeld van Columbus, den genialen Genuees.

Basilica della Santissima Annunziata del Vastato

Wij vragen het adres van de naastbijgelegen katholieke kerk. En de kellner schrijft op een briefje: "Via Balbi". Den volgenden morgen in de vroegte zijn wij op weg gegaan naar de kerk "Maria Anuntiata", dat een Franciscanenkerk bleek te zijn. Op het St. Franciscus-altaar mocht ik de H. Mis opdragen. Na Gods zegen over onze verdere reis afgesmeekt te hebben, gingen wij naar het hotel om den inwendigen mensch te versterken.

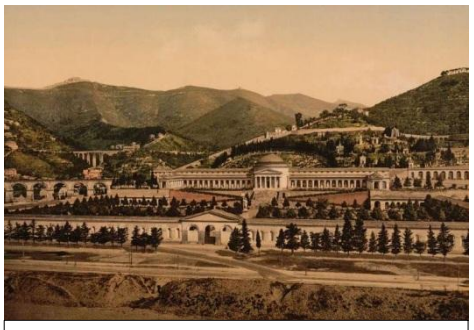
De Campo Santo in Genua

Om half tien stonden we klaar om Genua te gaan bezichtigen. Om twaalf uur zou de boot vertrekken, dus we hadden nog wat tijd om iets van 't schoone Genua te zien. Ons eerste doel was: Campo "Sancto", het beroemde kerkhof. Bij onze aankomst treedt juist een begrafenisstoet op de groote poorten aan. Voorop gaan drie kloosterzusters met een rij jongens; naar hun kleeding te oordeelen, weesjongens. Daarachter de lijkwagen. Dan drie vrouwen in rouw. Snikkend volgen zij het lijk, terwijl de middelste een kleurig vaandel draagt.

Onze tijd is kort; wij moeten verder. De gids zal ons in kort bestek eenigszins 'n overzicht geven van het grootsche kerkhof. Het is onmogelijk ook maar zeer onvolledig te beschrijven al de schoonheid van dit gravenmuseum. En dan hebben wij nog maar de afdeeling bestemd als begraafplaats voor Katholieken gezien. Met groote vaardigheid legde de gids de symboliek uit van de vele kostbare tomben. Het is daar een doolhof van gangen in dat doodenpaleis. In veel geïllustreerde tijdschriften werden verschillende tomben, welke men daar aantreft, afgebeeld.

Langs klimmende en dalende wegen gaan we door mooi Genua naar het Genua van den handel. Ons doel was de haven "Ponte del Mille", waar de aanlegplaats is der "Maatschappij Nederland". En ja, een brug over, een kleine bocht en daar ligt vlak aan de kade, onze "Jan Pietersz. Coen". Tientallen mannen in blauwe kielen zijn

druk doende op den wal. Van het eerste dek, een paar meter boven de kade, bezien de passagiers de nieuw-aankomenden. Onze koffers worden overgenomen en gemerkt met het nummer van de hut. En dan betreden wij de loopplank van ons drijvend tehuis voor eenige weken.

Inschepen

Onze pas wordt gecontroleerd, de passagebiljetten overgelegd en men leidt ons naar de hut: dek E. no. T T. Daar staan we en kijken elkaar glimlachend aan; de landreis brachten we voorspoedig ten einde. De veel langere zeereis neemt een aanvang. Het is vrijdag 10 februari, half 12. Wat grootte betreft valt de hut wel wat tegen, maar alles ziet er netjes uit. En we zullen ons er best weten te schikken. Op 't oogenblik hebben we echter niet veel tijd tot inspectie. Wij moeten naar boven, naar het dek. We maken daar kennis met twee zusters Ursulinen van Vught: Soeur Canisio en Soeur Bonifacia; dezen zijn reeds in Amsterdam aan boord gekomen en kennen het bootleven al. Op 't afgelegde traject was de zee zeer woelig en ontstuimig geweest.

Het laden van de boot gaat snel in zijn werk. De groote kranen van het bovendek draaien van de wal naar het laadruim en telkens verdwijnt een net vol koffers en pakken in de diepte. Om ongeveer twaalf uur wordt het teeken gegeven dat de boot vertrekken gaat. De toebereidselen worden gemaakt; alles met groote kalmte en zekerheid. De loopplank wordt op den wal getrokken, langzaam laat men de touwen iets vieren. En inmiddels juichen en wuiven op de kade achterblijvende familieleden en kennissen hun vertrekkende dierbaren toe en onwillekeurig dwalen onze gedachten naar Holland, naar onze familieleden, die wij hebben verlaten.

Ondertussen is er gebeld voor het déjeuner van 12.15 en wij moeten naar beneden. De boot is misschien een paar centimeters van wal, want dat gaat zeer langzaam. Toen we om één uur op 't dek kwamen, hadden wij de haven bijna achter ons. Wij genieten nu eenigen tijd van het schitterend panorama, dat Genua van zee uit gezien, biedt. Gebouwd op de hellingen der bergen, volgetast met marmer aan den voet, zich uitspreidend en voortzettend tot op den top, maakt deze stad een indruk van schoonheid, die lang boeit.

Ver zet zich de bebouwde kust voort, dan vertoonen zich nog alleen in de verte de hooge bergen en weldra is er geen land meer te zien. De onmetelijke zee. De wind wordt tamelijk sterk. Hij staat op zij van het schip en daar "de Coen" toch al wat hoog gebouwd is, begint de boot aardig te schommelen. Voor nieuwelingen is dat alles behalve aangenaam. De zeeziekte begint haar slachtoffers te maken onder de te Genua ingescheepten. Ik voelde me ook minder lekker en ging naar bed. Gelukkig was mijn ongesteldheid van korten duur. Tegen den avond was ik weer opgeknapt.

De aanblik der zee is anders wel mooi. Luchtig spatten de toppen der golven uiteen. Lichtgroen schijnt de helling der golven, zwart is het dal, flikkerend speelt de zon op het water. Om 6.15 was 't diner, doch daar heb ik den eersten dag geen gebruik van gemaakt en velen met mij.
Zaterdag 11 februari: feestdag der verschijning van O.L. Vrouw van Lourdes. De nachtrust heeft mij verkwikt. Ik heb dezen eersten nacht even goed geslapen als op het vaste land. Later hoor ik dat de boot danig geschommeld heeft, doch dat is weer voorbij. Om 6 uur draag ik de H. Mis op in de kinderkamer van de eerste klas. Dat zal elken dag zoo zijn, behalve op Zondag. Om half elf is het sloepenrol d.w.z. oefenen voor geval van scheepsramp. Iedere passagier begeeft zich met zijn zwemvest naar de aangegeven plaats. Voor ons was aangewezen: sloep 5, bakboord 5. De zwemvesten worden

Sloepenrol

aangetrokken; een officier ziet toe of het goed is; de namen worden opgeschreven en ieder brengt zijn zwemvest weer naar de hut.

Des avonds om acht uur konden wij genieten van de Stromboli. In de verte zag men in de lucht een klein rood-gloeiend puntje. Om de vijf minuten ongeveer werd het een breede vuurgolf. Men ziet dan den gloeienden lavastroom over den kraterwand heen, langs de helling afglijden. Het is een machtig vuurwerk! En dan te hooren, dat er onder aan dien berg nog menschen wonen! In den nacht passeerden wij de straat van Messina, zoodat wij dat prachtig gezicht gemist hebben.

Stromboli

Zondag 12 februari draag ik om zeven uur de H. Mis op in de rooksalon van de eerste klas, een zaal die zich daarvoor bijzonder goed leent. Behalve de kloosterlingen waren er nog een 15-tal passagiers bij tegenwoordig o.a. een paar kolonialen, die met een veertig man aan boord zijn. Ik mocht zeven H. Communiën uitreiken. Het is vandaag erg eentonig. We hebben geen land en geen schip gezien. Des avonds komt de wind weer opzetten en ons bootje schommelt weer lustig heen en weer, maar ondanks dat, wordt er tot laat in den avond op het dek gedanst.

Maandag 13 februari bracht slecht weer. Het onweert in de verte. De middag brengt ons regen en een heusch onweer. Met het gewone gevolg: schommelen van de boot en meer zieken. Wij maken het alle drie echter buitengewoon goed. Om 12 uur des middags bevinden wij ons nog 428 mijl van Port-Said, d.w.z. we zullen daar morgenavond arriveeren. Vandaag hebben we 337 mijl afgelegd. En daar we meer naar het oosten zijn gegaan, wordt de klok 25 minuten vooruitgezet.

Haven Port-Said, 1910-1940 Bron: Fotocollectie Museum Volkenkunde

Dinsdag 14 februari is het weer tamelijk donker. Om elf uur zijn de lichten nog aan. Vanmorgen hebben we op verren afstand weer een flinke boot gezien. Om vier uur zal de bus gelicht worden. Den heelen dag verzorgen wij dus onze correspondentie voor Holland. En dat is een drukke beweging, want er moet veel geschreven worden. We passeren een vaartschip van de Rotterdamsche Loyd en later de passagiersboot “Vondel”. Het radio-station aan boord staat met de passeerende schepen in verbinding en dagelijks worden de berichten bekend gemaakt. Tegen vier uur ontmoetten wij weer meer schepen; we zijn in de buurt van Port-Said. Langzamerhand komt de haven in het gezicht. Twee boeien zijn reeds te zien; één met rood en één met groen licht; daar tusschen door moeten wij de haven bereiken. Inmiddels komt de loods aan boord. Nu gaan we langzaam de haven binnen, d.w.z. tusschen de lichtboeien door om zoo achter de groote pier te komen en dan is het nog een heele afstand tot de stad.

Het is kwart over zes en dus tijd voor het diner. We gaan aan tafel en tegen het einde eerst zien we door de patrijspoorten de lichten op de kade van Port-Said. Nu vlug even voor de veiligheid de hut afsluiten, ook aan den buitenkant en weldra staan we op ’t dek om de aankomst in Port-

Said af te wachten en voor het eerst kennis te maken met het Oostersche leven. Daar beneden krioelt het van motor- en roeibootjes. En uit al die bootjes stijgt een geschreeuw en gekrijsch op, als ik nog nooit gehoord heb. Een Turk en een paar negers schreeuwen naar boven op een toon alsof ze de overgave van onze boot eischten. Van 't schip wordt een dik touw neergelaten waarmee ze de "Coen" zullen vastleggen. Ondertusschen houdt het geloei steeds aan, want aan den anderen kant krijgt men een "helsch" schouwspel te zien; eenige groote schuiten vol steenkool, daarop een menigte zwarte menschen in lang kleed, onder groot lawaai door elkaar dringend, beschenen door den gloed van walmende flambouwen.

In alle kalmte wordt een groote trap naar beneden gelaten. Turksche politie komt aan boord en loopt de dekken af, alles met veel branie. Het schip ligt stil aan de brug. Heel de zwerm van bootjes nadert nu; kooplui, die met pakken en koffers koopwaar naar boven willen. In een oogenblik is het dek herschapen in een markt. Turksche tapijten liggen uitgespreid, de fijnste doeken hangen over verschansing en banken. Tafels met cigaretten, snoeren, pijpjes, enz. En de verkoopers willen elkaar overtroeven door hun geschreeuw.

Aan beide kanten van het schip begint nu het vervaarlijke kolenladen. In het schijnsel der walmende lichten, onder aanhoudend schreeuwerig gezang, worden de manden vol kolen geschept. Hardloopend brengen zij de manden naar de boot. Het is een duivelsch gezicht: die zwarte kerels, brullend, in dichte drommen, ze zien aandringen op het schip. En dat gaat zoo door zonder ophouden, uren en uren lang. Op het dekt loopen geldwisselaars, die alle soorten geld van de passagiers wisselen. Het zijn slimme sjacheraars, die er een aardig duitje mee verdienen. Ze spreken meerdere talen en Hollandsch is hun niet geheel vreemd.

We moeten toch aan wal om te zien wat Port Said is. We zullen gaan kijken naar de groote winkel van Simon Arzt, want die moeten we toch gezien hebben. Het is een warenhuis, waar ongeveer alles te koop is. Het is één groote zaal met verschillende afdeelingen. Men heeft er bedienden die ook Hollandsch spreken. In de winkel treffen we veel passagiers aan. Ze koopen tropenhelmen voor f. 2,40 waarvoor men in Indië f. 6 geeft. Anderen koopen voor de aardigheid voor vijftig cent een fez. Op straat komen kooplui ons achterop en bieden hun waar aan. Winkeliers noodigen ons uit met het Hollandsche: kom kijke, kom kijke, alles voor niks! Hetgeen ze zeggen, verstaan ze blijkbaar zelf soms niet. Zoo riep er ons een toe: "Mijnheer de gravin, dit kost maar drie Hollandsche pop". Aan boord is de markt nog in volle gang. Het is interessant die kooplui bezig te zien. In de rooksalon haalt een goochelaar te midden van een groep passagiers zijn toeren uit en weet menig kwartje handig weg te goochelen.

De zes groote steenkoolschuiten zijn bijna leeg en men maakt daar beneden aanstalten om weer naar wal te varen. Onder oorverdovend geschreeuw worden de roeibootjes bestormd die weldra volgepropt zitten met het zwarte volkje. Ze hebben hun werk verricht, maar tevens zit onze boot van onder tot boven onder het stof, alles wat je aanraakt is zwart. En zelf zien we er

uit of we mee hebben geholpen. Turksche politie komt op 't dek en waarschuwt de kooplui dat ze moeten inpakken, maar ze hebben geen haast. Eindelijk verdwijnen ze toch, en nog juist kunnen zij over de brug, die men reeds losmaakt. Spoedig verliet onze boot nu de haven. Het was ongeveer één uur toen we naar de hut gingen, tevreden over dat eerste oponthoud.

Port-Said was een aardige afwisseling en morgen, woensdag, zouden we na een korte nachtrust ontwaken in het Suez-kanaal. Een nieuwe wereld was voor ons geopend. – Onze eerste kennismaking met het Oosten had plaats gehad. Toen we de volgenden morgen aan dek kwamen, zagen we aan beide kanten uitgestrekte zandwoestijnen. (*Wordt vervolgd*)

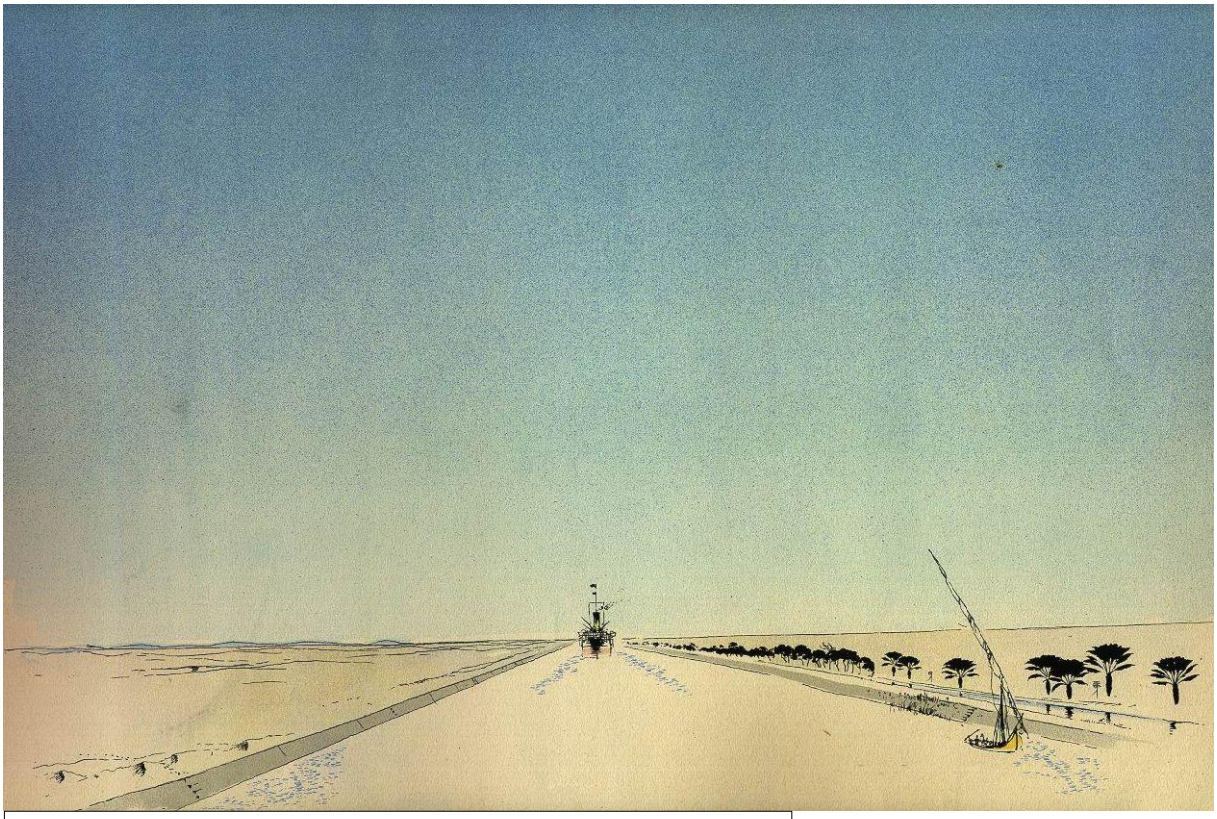

Het Suez-kanaal door Jo Spier